Sosyal demokrasi dediğimde CHP'den söz etmiyorum, bu konuda dünyanın en büyük partisi Almanya SPD'sinden bahsediyorum. CHP'ye göre SPD komünist partisi gibi kalır.

SPD işçi kökenli bir partidir. Almanya Sendikalar Birliği yıllardan beri bu partiye yakındır. Parti yine yıllardan beri özellikle işçilerden oy alırdı ama bunlar artık geçmişte kalmıştır.

Fransa'daki sosyal demokrat parti, Sosyalist Parti, bir dönem iktidardaydı, bugün kaybolmuş durumdadır. Marjinal düzeyde oy alabilmektedir. Benzeri Fransız Komünist Partisi için de geçerlidir.

Almanya'da Hıristiyan Demokratlarla koalisyon yapmaya karar veren SPD de sürekli oy kaybediyor. Son seçim araştırmasına göre yüzde 16'ya kadar gerilemiş durumdadır.

SPD büyük koalisyonu kabul etmeseydi partideki dağılma muhtemelen artacaktı. Hıristiyan Demokratlarla imzalanan koalisyon protokolü parti üyelerinin onayına sunuldu ve iyi bir çoğunlukla kabul edildi. SPD iktidarda kalmak istiyor. Dört yıl CDU ile koalisyon yaptıktan sonra genel seçimde hissedilir oy kaybetmişlerdi.

SPD'nin karşılaştığı genel bir sorundur ve işçi sınıfından gelen bütün partilerin karşısındadır. İşçiler sosyal demokrat ve sol partilere oy vermiyorlar. Bu da SPD gibi alanında en büyük olan partiyi bile sıkıntıya sokuyor. Yeni politikalar üretip farklı alanlara açılmaları gerek ama yapamıyorlar.

Benzer bir durum Almanya'daki Sol Parti için geçerlidir. Yüzde 10 civarındaki oy ortalamasıyla

sıkıntı yaşamıyorlar ama işçilerden ve işsizlerden aldıkları oy düşük kalıyor. Buna karşılık büyük kentlerde bulunan, çalışan ama işçi olmayan insanlardan ve aydınlardan iyi oy alıyorlar.

Benzer bir durum Fransa'da daha açık olarak görülüyor. İşçiler sağ ve ırkçı partileri destekliyorlar.

Sol Parti'de yapılan bir değerlendirmeye göre SPD'nin oy kaybetmesi kendileri için de iyi değil… Klasik yaklaşımla SPD'nin kaybettiği seçmenin Sol Parti'ye gideceği sanılıyor ama böyle değil…

SPD 1998'den beri yaklaşık bir milyon oy kaybetmiş durumda olmasına rağmen bunun ancak küçük bir bölümü Sol Parti'ye kaymış, büyük kesim seçimde oy kullanmayan kitleye dahil olmuştur.

Eski DAC bölgesinde ırkçı sağ partiler güçlüdür ve bunlarla Sol Parti arasında oy kaymaları olabilmektedir. Demokratik Almanya Cumhuriyeti (DAC) tarihini bilmiyorsanız bu durum çok ilginç gibi görünebilir ama değildir. DAC tarihi boyunca eski Nazi partisi üyeleri değişik şekillerde sosyalizmle eklemlenerek varlıklarını sürdürebilmiştir.

DAC yeni bir devletti. Sosyalist anlamda da olsa Almanlığa ve bayrağa sürekli vurgu yapıyordu. Ek olarak Nazilerin iktidara geldiği 1933 öncesinde NSDAP (Almanya Ulusal Sosyalist İşçi Partisi) ile KPD (Almanya Komünist Partisi) değişik konularda işbirliği yapıyordu. Komünistler "biz kiminle işbirliği yaparsak onu böler, bir bölümünü yanımıza alırız" sanıyordu ama tersi gerçekleşti. NSDAP'nin paramiliter gücü SA'ların başkent Berlin'de yaklaşık yüzde 55'i eski komünistlerden oluşuyordu.

DAC'de ise komünistler yönetici güçtü ve eski NSDAP üyeleriyle birlikte çalışmak zorundaydılar çünkü halkın büyük bölümü ya bu partiye üyeydi ya da Nazilerle işbirliği yapmıştı. İktidardaki SED (Almanya Sosyalist Birlik Partisi) Nazileri eğitmeyi başaramamış, öyle görünüyor çünkü Berlin Duvar'ının yıkılmasının ardından DAC alanında ırkçılığın patlamasının başka açıklaması bulunmuyor.

DAC'de ırkçılık ve yabancı düşmanlığı resmen yoktu ama sonraki yıllarda yapılan araştırmalar bunun böyle olmadığını ortaya çıkaracaktı. Sol Parti'deki Komünist Platform hala aksini savunur ama DAC tarihinde yabancılara yönelik saldırılar, Yahudi mezarlıklarının tahribi gibi az sayıda olmayan olaylar MfS (Devlet Güvenlik Bakanlığı) arşivlerinde yapılan araştırmalarla ortaya çıkmış durumdadır. Rakamları kimse uydurmamış, devlet kayıt tutmuş ama açıklamamış.

Çok büyük bir iş, yapabilir miyim, bilmiyorum ama gelecek yıl, Berlin Duvar'ının yıkıldığı ve reel sosyalist ülkelerdeki iktidarların değiştiği 1989 yılının 30. yıldönümü olacak…

Komünizmin 20. yüzyıl tarihinin ya da iktidar tarihinin bir değerlendirmesi yapılmalı… Bunun için bütün sosyalist ülkelerin incelenmesi gerekmez… SSCB, Çin Halk Cumhuriyeti, DAC ve Polonya tarihi yeterlidir. Bu tarih büyük başarıların yanı sıra aynı zamanda kirli bir tarihtir. Bu kirliliğin sosyalist ülkelerde burjuvazinin komünist partilerinden doğmasıyla sınırlı olduğunu düşünürdüm ama Almanya komünist hareketi tarihini daha iyi öğrenince böyle olmadığını anladım.

20. yüzyılın sonlarında komünistler öğrenme sorunu olan insanlar durumundadır. Bir konuyu öğrenmek için önce onu bilmediğinizi ya da yanlış bildiğinizi kabul etmeniz gerekir; aksini düşünüyorsanız neden öğreneceksiniz? Yanılmaz bir teorileri olduğunu sandıkları için komünistlerin büyük bölümü de böyle düşünüyor. Zaten en doğrusunu ya da doğruya yakın olanı biliyorlar, o zaman neden öğrensinler!

Hayat insanların kafasına vurarak öğretiyor. 15 yıl kadar önce eski DAC alanında patlama gösteren ırkçılığın kökeninin bu ülkenin tarihinde aranması gerektiğini yazdığım zaman epeyce tepki almıştım. Tepkiler duygusaldı, gerekçe getiremiyorlardı. Yıllardır inandıkları bir ülkenin Federal Almanya'ya katılmasının ardından ırkçılığın patlamasını açıklayamıyorlardı ve yıllardır yerleşmiş inançlarını sürdürmek istiyorlardı.

Normal bir durum… Şimdi aynı saptamaya o kadar tepki gösterilmiyor çünkü insanlar yavaş da olsa öğrenmek zorunda kalıyor… Öğrenmeyenler yine var tabii…

Bu tarihi biraz olsun öğrendiğiniz zaman değişik ülkelerde işçilerin (özellikle fabrika işçilerinin) aşırı sağ, milliyetçi ve ırkçı partilere oy vermesini garip karşılamıyorsunuz.

Tarih boyunca sürekli ilericilik ve gericilik yoktur. Dönem değişir, roller de değişir.

İşçi sınıfı kapitalizmi yıkabilecek tek sınıf mıdır, potansiyel olarak ilerici midir; dünyaya şöyle bir bakın, tersini göreceksiniz.

İşçilerin gerici partilere oy vermesi Türkiye ile sınırlı bir durum değildir.